

ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ TRUYỀN THÔNG TRONG PHÁT TRIỂN THỂ THAO MẠO HIỂM TẠI VÙNG TRUNG DU VÀ MIỀN NÚI BẮC BỘ

Đỗ Hữu Trường⁽¹⁾; Phan Đức Thắng⁽²⁾
Vũ Thị Tuyết Nhung⁽³⁾

Tóm tắt:

Sử dụng các phương pháp nghiên cứu cơ bản trong lĩnh vực TDTT lựa chọn được 05 giải pháp nâng cao hiệu quả truyền thông trong phát triển thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ, trên cơ sở đó xây dựng nội dung cụ thể của từng giải pháp.

Từ khóa: Giải pháp truyền thông, thể thao mạo hiểm.

Proposing solutions to improve communication effectiveness in developing adventure sports in the Northern Midlands and Mountains

Summary:

Using basic research methods in the field of physical education and sports, 05 solutions were selected to improve communication effectiveness in developing adventure sports in the Northern Midlands and Mountains, on that basis, building specific content for each solution.

Keywords: Solution, communication, adventure sports, adventure sports development, Northern midland and mountainous region.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ có địa hình cao, hiểm trở, phức tạp nhất là sự khác biệt về địa hình giữa vùng cao với đồng bằng ven sông... rất thích hợp phát triển những môn thể thao mạo hiểm, thể thao giải trí... Tuy nhiên, việc phát triển các môn thể thao mạo hiểm lại chưa tương ứng với các tiềm năng sẵn có.

Trong chiến lược phát triển TDTT Việt Nam đến năm 2020, Thể thao mạo hiểm là một trong những loại hình thể thao cần tiếp tục khuyến khích phát triển ở các tỉnh, thành phố, ngành và các tổ chức xã hội về TDTT... Trong Chiến lược phát triển Du lịch Việt Nam đến năm 2030, du lịch thể thao mạo hiểm đã được xác định với định hướng ưu tiên phát triển tại các địa bàn có địa hình đa dạng, độc đáo như vùng núi phía Bắc, vùng Tây Nguyên, vùng Bắc Trung Bộ hoặc vùng biển, đảo... tuy nhiên, để có thể phát triển loại hình thể thao này cũng như làm cho đông đảo người dân biết tới thể thao mạo hiểm thì truyền thông là nội dung vô cùng quan trọng

có tính then chốt. Tuy nhiên, vấn đề truyền thông về phát triển thể thao mạo hiểm tại Vùng Trung du và miền núi Bắc bộ trên thực tế lại chưa được quan tâm thích đáng.

Để góp phần phát triển thể thao mạo hiểm trên địa bàn, chúng tôi tiến hành đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả truyền thông trong phát triển thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu, phương pháp quan sát sơ phạm, phương pháp phỏng vấn, phương pháp toán học thống kê.

Khảo sát được tiến hành năm 2022.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Lựa chọn giải pháp nâng cao hiệu quả truyền thông trong phát triển thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ

Tiến hành lựa chọn các giải pháp qua phân tích kết quả nghiên cứu đánh giá thực trạng,

⁽¹⁾PGS.TS, ⁽³⁾ThS, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

⁽²⁾TS, Học viện Cảnh sát nhân dân

tham khảo tài liệu, quan sát thực tế và xin ý kiến các chuyên gia, để lựa chọn được các giải pháp phù hợp nhất nhằm phát triển thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ... đồng thời tiến hành phỏng vấn trên diện rộng bằng phiếu hỏi tới các chuyên gia quản lý TDTT, chuyên gia về thể thao mạo hiểm, những cán bộ quản lý TDTT cơ sở... Số phiếu phát ra là 35, thu về là 33. Cách trả lời cụ thể theo thang đo Likert 5 mức độ tương ứng từ rất quan trọng tới không quan trọng. Chúng tôi sẽ lựa chọn các giải pháp có điểm phỏng vấn trung bình đạt từ 3.41 điểm trở lên, tương ứng mức đánh giá rất quan trọng và quan trọng để phát triển thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ. Kết quả, chúng tôi đã lựa chọn được 5 giải pháp gồm: **Đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến thông tin, nâng cao nhận thức của người dân về thể thao mạo hiểm và ý nghĩa, tác dụng của phát triển thể thao mạo hiểm;** Thành lập các kênh thông tin điện tử truyền thông về hoạt động thể thao mạo hiểm ở các địa phương; Phát triển các dịch vụ cung cấp thông tin về hoạt động thể thao mạo hiểm có người hướng dẫn ở địa phương; Xây dựng các diễn đàn chung của từng địa phương về hoạt động thể thao mạo hiểm và giải pháp Đẩy mạnh tuyên truyền, vận động các tổ chức, cá nhân, các thành phần kinh tế tại địa phương tham gia đầu tư, phát triển thể thao mạo hiểm.

2. Xây dựng nội dung giải pháp nâng cao hiệu quả truyền thông trong phát triển thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ

N2-GP1. Đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến thông tin, nâng cao nhận thức của người dân về thể thao mạo hiểm và ý nghĩa, tác dụng của phát triển thể thao mạo hiểm

Mục đích: Nâng cao nhận thức của người dân về tầm quan trọng, ý nghĩa, tác dụng của phát triển thể thao mạo hiểm đối với sức khỏe, hành vi của con người và đặc biệt là nhận thức về vai trò của phát triển thể thao mạo hiểm đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của các tỉnh vùng Trung du và miền núi phía Bắc.

Nội dung và cách thực hiện:

- Tăng cường công tác quán triệt, phổ biến chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đối với hoạt động thể thao mạo hiểm; Nâng cao

nhận thức và phát huy vai trò của các cấp ủy Đảng và chính quyền, đoàn thể chính trị - xã hội về vai trò của hoạt động thể thao mạo hiểm trong phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

- Đẩy mạnh và đổi mới công tác thông tin, truyền thông về vai trò, tác dụng của thể thao mạo hiểm nhằm nâng cao nhận thức của cộng đồng, phát huy mặt tích cực của dư luận xã hội trong việc tuyên truyền, quảng bá các giá trị xã hội và kinh tế trong việc phát triển thể thao mạo hiểm trên các tỉnh vùng Trung du và miền núi phía Bắc.

- Xây dựng và hoàn thiện hệ thống tổ chức thông tin về TDTT nói chung và thể thao mạo hiểm nói riêng để phục vụ có hiệu quả việc tìm kiếm, khai thác, chia sẻ và phổ biến thông tin về thể thao mạo hiểm giữa cơ quan quản lý nhà nước với các cơ quan, tổ chức, địa phương và các cá nhân trong xã hội.

- Tiếp tục tuyên truyền sâu rộng các chỉ thị, nghị quyết của Đảng về công tác khai thác, phát triển thể thao mạo hiểm trong các cấp ủy Đảng, chính quyền, ban, ngành, đoàn thể và các tầng lớp nhân dân, tạo sự đồng thuận, thấy rõ ý nghĩa, tầm quan trọng của phát triển thể thao mạo hiểm đáp ứng nhu cầu xã hội, gia tăng phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương.

- Phổ biến các kiến thức, quy định hiện hành của hệ thống pháp luật trong nước và quốc tế; Tạo sự nhận thức, hiểu biết đầy đủ và thống nhất cho toàn bộ cán bộ trong ngành, các doanh nghiệp, hiệp hội ngành nghề và các đối tượng có liên quan; Nâng cao tính tích cực, chủ động của mỗi cá nhân trong quá trình tham gia khai thác, tổ chức hoạt động, phát triển thể thao mạo hiểm tại các tỉnh vùng Trung du, miền núi phía Bắc.

- Tuyên truyền sâu rộng chủ trương, chính sách về đẩy mạnh công tác xã hội hóa của Đảng, Nhà nước để các cấp ủy Đảng, chính quyền các cấp, các đơn vị công lập, ngoài công lập và nhân dân có nhận thức đúng, đầy đủ, thực hiện có hiệu quả công tác phát triển thể thao mạo hiểm.

- Xây dựng hệ thống tổ chức thông tin tuyên truyền thuộc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh... với chức năng tìm kiếm, khai thác, phổ biến những thông tin trong các lĩnh vực hoạt động của thể thao mạo hiểm, giúp người dân tiếp xúc với thông tin đa dạng, tạo hiệu quả cao

nhất trong công tác tuyên truyền.

- Phối hợp với các cơ quan thông tin đại chúng tăng số tin, bài, thời lượng; Đa dạng hóa các hình thức thể hiện truyền thông về thể thao mạo hiểm, tận dụng triệt để thế mạnh của công nghệ truyền thông hiện đại, internet, mạng xã hội... chuyển đổi hành vi về loại hình tập luyện TDDT. Triển khai các hình thức truyền thông đa dạng, phong phú, phù hợp với từng nhóm đối tượng và lứa tuổi nhằm tác động nhận thức về loại hình thể thao mạo hiểm, qua đó hình thành thói quen vận động tích cực, rèn luyện thân thể thường xuyên trong nhân dân, nhất là trong thế hệ trẻ.

- Phát triển mạng lưới các kênh truyền thông đa phương tiện, sản phẩm truyền thông nhằm tư vấn, hướng dẫn tập luyện thể thao mạo hiểm đúng cách; Tư vấn, hướng dẫn các biện pháp đảm bảo an toàn trong quá trình tập luyện và tham gia tổ chức hoạt động kinh doanh thể thao mạo hiểm.

- Phối hợp triển khai, tăng cường kết nối với các đề án hỗ trợ của các địa phương và tổ chức nước ngoài có quan hệ hợp tác với các tỉnh vùng Trung du và miền núi phía Bắc trong việc phát triển loại hình kinh doanh thể thao mạo hiểm; Xúc tiến tổ chức các hoạt động giao lưu với các địa phương lân cận để chia sẻ, học tập kinh nghiệm cũng như tăng cường quan hệ hợp tác.

Đơn vị phối hợp thực hiện: Các tỉnh, thành, ngành có liên quan và địa phương phối hợp thực hiện.

Phương pháp đánh giá kết quả giải pháp: Đánh giá thông qua số lượng, tần suất các hoạt động tuyên truyền và hiệu quả tuyên truyền đạt được tác động tới nhận thức người dân về vai trò, tác dụng của việc phát triển loại hình thể thao mạo hiểm.

N2-GP2. Thành lập các kênh thông tin điện tử truyền thông về hoạt động thể thao mạo hiểm ở các địa phương

Mục đích: Cung cấp thông tin nhanh chóng, thuận tiện, dễ dàng tiếp cận đến đông đảo người dân đồng thời đảm bảo các thông tin chính xác, có nguồn tin rõ ràng, tránh các thông tin tiêu cực.

Nội dung và cách thực hiện:

- Xây dựng chiến lược phát triển các kênh

thông tin truyền thông chính thống tại địa phương, góp phần thể hiện vai trò quan trọng của báo chí, truyền thông trong việc truyền tải thông tin, nội dung, hình thức tập luyện và các yêu cầu trang thiết bị tập luyện cho người tham gia tập luyện, tham gia kinh doanh loại hình thể thao mạo hiểm

- Đổi mới phương thức quản lý nhà nước và quản lý xã hội trên cơ sở xây dựng hệ thống số hóa dữ liệu và ứng dụng các phần mềm vào quản lý, hướng dẫn bằng các giải pháp cụ thể, cùng với việc đa dạng hóa phương pháp các môn thể thao trong loại hình thể thao mạo hiểm, giúp người dân dễ dàng tiếp cận trên nền tảng các thiết bị thông minh (smartphone, tablet, laptop...) thông qua mạng xã hội, internet...

- Biên soạn các nội dung đa dạng về hoạt động tập luyện, hướng dẫn tập luyện thể thao mạo hiểm, phối hợp với các cơ quan, đơn vị truyền thông tổ chức tuyên truyền, thông tin đến quần chúng nhân dân

- Xây dựng cơ chế chính sách làm cơ sở để các cấp chính quyền từ trung ương đến địa phương bố trí ngân sách dành riêng cho hoạt động thành lập các kênh thông tin điện tử

- Hỗ trợ đầu tư cơ sở vật chất, hạ tầng cho các cá nhân, đơn vị, tổ chức thành lập các kênh thông tin điện tử truyền thông tại địa phương

- Khuyến khích các đơn vị, cơ quan Nhà nước và các cá nhân, doanh nghiệp, tổ chức đa dạng hóa các kênh thông tin điện tử truyền thông. Tận dụng nguồn lực công nghệ 4.0 trong việc thành lập, sản xuất các kênh thông tin điện tử, tiếp cận nhanh chóng, dễ dàng và đại đa số người dân

- Xây dựng và ban hành các văn bản hướng dẫn chi tiết, cụ thể, tạo điều kiện cho các đơn vị, tổ chức thành lập các kênh thông tin điện tử truyền thông như: Website, youtube, tiktok... và trên các nền tảng mạng xã hội khác

- Khuyến khích, hỗ trợ vật lực, tài lực cho các đơn vị, tổ chức cá nhân trong quá trình truyền thông hoạt động thể thao mạo hiểm tại địa phương.

Đơn vị phối hợp thực hiện: Các tỉnh, thành, ngành có liên quan và địa phương phối hợp thực hiện.

Phương pháp đánh giá kết quả giải pháp: Số lượng kênh thông tin điện tử truyền thông được

Lai Châu phát triển du lịch thể thao mạo hiểm

Phát triển các dịch vụ cung cấp thông tin về hoạt động thể thao mạo hiểm có người hướng dẫn ở địa phương là giải pháp quan trọng phát triển thể thao mạo hiểm tại các tỉnh miền núi Bắc Bộ

thành lập; Hiệu quả sử dụng của các kênh thông tin điện tử.

N2-GP3. Phát triển các dịch vụ cung cấp thông tin về hoạt động thể thao mạo hiểm có người hướng dẫn ở địa phương

Mục đích: Đa dạng hóa hình thức truyền thông, giúp người dân, người yêu thích loại hình thể thao mạo hiểm nhanh chóng tiếp cận thông tin cần thiết khi tham gia thể thao mạo hiểm. Tạo điều kiện tốt nhất cho người dân tiếp xúc với các môn thể thao trong loại hình thể thao mạo hiểm và biết cách tập luyện, xóa bỏ nỗi sợ hãi ban đầu, làm cho người dân bước đầu yêu thích loại hình thể thao mạo hiểm và có thể tập luyện.

Nội dung và cách thực hiện:

- Đa dạng hóa các hình thức, dịch vụ cung cấp thông tin về hoạt động thể thao mạo hiểm có người hướng dẫn ở địa phương, giúp người yêu thích các hoạt động trải nghiệm tích cực tham gia

- Phổ biến các tài liệu giới thiệu về thể thao mạo hiểm, đặc biệt là các loại hình gắn liền với điều kiện tự nhiên, xã hội của địa phương.

- Tuyên truyền, giới thiệu về các loại hình thể thao mạo hiểm có người hướng dẫn tại địa phương, động viên khuyến khích người dân tham gia trải nghiệm, kết hợp du lịch tại địa phương.

- Xây dựng, số hóa các tài liệu cập nhật lên website, thư viện điện tử, mạng xã hội. Trên cơ sở đó thực hiện phổ biến, tuyên truyền, hướng dẫn người dân truy cập và sử dụng tài liệu để

tập luyện các môn thể thao trong loại hình thể thao mạo hiểm đúng cách, phù hợp lứa tuổi, giới tính, tình trạng sức khỏe, vùng miền, đặc điểm ngành nghề và điều kiện thực tiễn của từng đối tượng tham gia tập luyện, đặc biệt chú trọng tới các điều kiện đảm bảo an toàn trong quá trình tập luyện.

- Thành lập thêm nhiều điểm, nhóm, câu lạc bộ tham gia trải nghiệm thể thao mạo hiểm

hiếm có sự hướng dẫn của các cá nhân tích cực, đặc biệt là người tại địa phương.

- Có biện pháp hỗ trợ hướng dẫn người dân có nhu cầu tham gia tập luyện thể thao mạo hiểm tới các điểm, nhóm, câu lạc bộ tập luyện để được hướng dẫn về kỹ thuật, các quy định đảm bảo an toàn khi tham gia, tạo điều kiện cho người dân tiếp xúc với loại hình thể thao mạo hiểm.

Đơn vị phối hợp thực hiện: Các tỉnh, thành, ngành có liên quan và địa phương phối hợp thực hiện.

Phương pháp đánh giá kết quả giải pháp: Đánh giá thông qua số lượng, tần suất các hoạt động tuyên truyền và hiệu quả tuyên truyền đạt được.

N2-GP4. Xây dựng các diễn đàn chung của từng địa phương về hoạt động thể thao mạo hiểm

Mục đích: Tạo cơ hội, môi trường để người dân, những người yêu thích loại hình thể thao mạo hiểm trao đổi, chia sẻ những thông tin về vai trò, ý nghĩa, giá trị mang lại của loại hình thể thao này; Giúp các nhà quản lý tuyên truyền được sâu rộng, rõ ràng, chi tiết về các thông tin liên quan đến chủ trương phát triển, quản lý, tổ chức hoạt động thể thao mạo hiểm tại địa phương đến đông đảo người dân; Tạo môi trường trao đổi, chia sẻ thông tin giữa các địa phương trong quá trình phát triển loại hình thể thao mạo hiểm trên địa bàn mình.

Nội dung và cách thực hiện:

- Xây dựng và ban hành văn bản phối hợp

giữa các tổ chức, đơn vị, ngành nghề trong tỉnh để tổ chức diễn đàn trao đổi thông tin về hoạt động thể thao mạo hiểm

- Tuyên truyền, quảng bá thời gian, địa điểm, nội dung diễn đàn đến đông đảo quần chúng nhân dân thông qua các phương tiện: báo, đài, truyền hình, pano, áp phích, loa phường...

- Xây dựng nội dung phù hợp, kích thích, tạo hứng thú tham gia cho đông đảo quần chúng nhân dân trong và ngoài tỉnh.

- Mời các chuyên gia trong lĩnh vực thể thao mạo hiểm đến chia sẻ, phổ biến các thông tin liên quan đến việc khai thác, tổ chức, tham gia phát triển hoạt động thể thao mạo hiểm.

Đơn vị phối hợp thực hiện: Các tỉnh, thành, ngành có liên quan và địa phương phối hợp thực hiện.

Phương pháp đánh giá kết quả giải pháp: Số lượng diễn đàn được tổ chức; Số lượng người tham gia.

N2-GP6. Đẩy mạnh tuyên truyền, vận động các tổ chức, cá nhân, các thành phần kinh tế tại địa phương tham gia đầu tư, phát triển thể thao mạo hiểm.

Mục đích: Đa dạng hóa các nguồn lực cho phát triển thể thao mạo hiểm ở các tỉnh vùng Trung du và miền núi phía Bắc; Khắc phục điểm yếu về thiếu nguồn lực (nhân lực, trí lực, tài lực, vật lực) cho phát triển loại hình thể thao mới này.

Nội dung và cách thực hiện:

- Sử dụng phong phú, đa dạng các hình thức tuyên truyền, vận động các cá nhân, tổ chức, các thành phần kinh tế tại địa phương tích cực tham gia các hoạt động khai thác, phát triển, tổ chức, hoạt động thể thao mạo hiểm như: Đăng tải thông tin trên các kênh truyền thông chính thống của tỉnh (trang thông tin điện tử, báo, đài, truyền hình tỉnh); Soạn thảo văn bản, công văn gửi đến các đơn vị, tổ chức, các thành phần địa phương...qua đó khẳng định vai trò, ý nghĩa của loại hình thể thao này với sự phát triển kinh tế - xã hội – du lịch tại địa phương

- Xây dựng và ban hành các văn bản khuyến khích, hỗ trợ và có các chế độ đãi ngộ phù hợp với các đơn vị, cá nhân, thành phần kinh tế khi tham gia khai thác, đầu tư, phát triển thể thao mạo hiểm gắn liền với đặc điểm kinh tế, chính trị, xã hội, tự nhiên của địa phương.

- Đa dạng các hình thức tuyên truyền gắn với việc quảng bá hình ảnh du lịch, văn hóa dân tộc, văn hóa truyền thống của các địa phương, kết hợp với các doanh nghiệp, cá nhân tài trợ cho hoạt động khai thác, tổ chức hoạt động thể thao mạo hiểm.

Đơn vị phối hợp thực hiện: Các tỉnh, thành, ngành có liên quan và địa phương phối hợp thực hiện.

Phương pháp đánh giá kết quả giải pháp: Đánh giá thông qua số lượng, tần suất các hoạt động tuyên truyền và hiệu quả tuyên truyền đạt được khi vận động được các tổ chức, cá nhân, các thành phần kinh tế tại địa phương tham gia đầu tư, phát triển thể thao mạo hiểm.

KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu đã lựa chọn được 05 giải pháp nâng cao hiệu quả truyền thông trong phát triển thể thao mạo hiểm khu vực Trung du và miền núi phía Bắc, trên cơ sở đó, xây dựng nội dung cụ thể của từng giải pháp.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (2019), *Thông tư số 04/2019/TT-BVHTTDL ngày 17/7/2019 về danh mục hoạt động thể thao bắt buộc có người hướng dẫn tập luyện, danh mục hoạt động thể thao mạo hiểm.*

2. Phạm Trung Lương (2008), “Cơ sở khoa học để phát triển các sản phẩm Du lịch thể thao mạo hiểm vùng núi phía Bắc”, *Đề tài Khoa học và công nghệ cấp Bộ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.*

3. Đỗ Tuyết Ngân (2015), “Nghiên cứu thực trạng và đề xuất phát triển Du lịch mạo hiểm tại vườn quốc gia Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn”, *Luận văn thạc sĩ giáo dục học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội.*

4. Trương Việt Trường (2010), “Nghiên cứu du lịch sinh thái kết hợp với du lịch mạo hiểm tại khu mỏ Kẽm - Chi Chợ Đồn, huyện Chợ Đồn, tỉnh Bắc Kạn”, *Luận văn thạc sĩ, Đại học Quốc Gia Hà Nội.*

5. Trung tâm Thông tin - Thể dục thể thao (2017), *Thông tin tổng hợp phát triển ngành Thể dục thể thao, chuyên đề thể thao mạo hiểm.*

(Bài nộp ngày 25/9/2024, Phản biện ngày 28/10/2024, duyệt in ngày 28/11/2024

**Chịu trách nhiệm chính: Đỗ Hữu Trường
Email: truongbs71@gmail.com)**